

Retouradres: postbus 511, 2003 PB Haarlem

Aan de leden van de commissie Beheer

Datum 29 oktober 2015
Ons kenmerk 2015
Contactpersoon H.R. Vriend
Doorkiesnummer 023-511 3360
Bijlage 3
Onderwerp Werkwijze bij het vaststellen VO/DO openbare ruimte projecten

Geachte raadsleden,

In de vergadering van de raadscommissie Beheer van 18 juni jl. heb ik toegezegd met een notitie te komen over de rol en bevoegdheden van het college en raad bij het vaststellen van een voorlopig ontwerp (VO) en een definitief ontwerp (DO) van projecten in de openbare ruimte. Ik wil u met deze brief informeren over hoe en waar de besluitvorming op dit punt is geformaliseerd en waar in relatie tot uw raad de mate van beïnvloeding ligt. Eerst wil ik met u delen wat nu in aard en strekking een VO en DO in de openbare ruimte is.

Status voorlopig en definitief ontwerp

Het VO is in de cyclus van het projectmatig werken een eindproduct waarin naast de wettelijke en lokale kaders, zoals bijvoorbeeld vastgelegd in het HVVP, het HIOR en de nota Ruimtelijke Kwaliteit, alle invalshoeken vanuit de verschillende participanten en belanghebbenden zijn besproken en afgewogen.

Op het moment dat een VO door het college of portefeuillehouder wordt vrijgegeven voor inspraak heeft er dus in veel gevallen al een intensief participatie traject plaatsgevonden met o.a. wijkraden, Fietsersbond, Connexxion, Verkeerspolitie, Haarlemse Bomenwachters, ondernemersvertegenwoordigers en project specifieke participanten.

Het aan de voorkant van een besluitvormingstraject betrekken van bovengenoemde partijen is één van de uitgangspunten van het door u in 2011 vastgestelde Participatie & Inspraakbeleid (zie bijlage).

Het ontwerp heeft na de participatiefase al een uitgekristalliseerde vorm op basis waarvan ramingen zijn te maken. In veel gevallen is in deze fase al een marktpartij bij het project betrokken. In de inspraakfase na het vaststellen van het VO zijn door de intensieve participatiefase in principe scope wijzigingen niet meer aan de orde en is er feitelijk sprake van een nadere uitwerking van het eerder vastgestelde VO.

Inspiraakreacties zullen in veel gevallen alleen leiden tot het fijn slijpen van het ontwerp. Het op deze wijze geproduceerde DO vormt de basis voor de uitvoeringfase van het project.

De bevoegdheid van het college en de raad

De raad stelt de kaders vast en heeft het budgetrecht dat tot uiting komt bij de vaststelling in de begroting van het exploitatiebudget voor het dagelijks- en groot onderhoud en de specifieke budgetten in het investeringsplan. Binnen deze kaders wordt het voorlopig ontwerp door middel van een wethouders brief (eenvoudige projecten) of een collegebesluit (overige projecten) vrijgegeven voor inspraak en ter kennisname naar de raadscommissie gestuurd. Dit is overeenkomstig de Handreiking Actieve Informatieplicht (zie bijlage). Onderstaand een korte passage uit de Handreiking.

“ Het college informeert de raad tijdig. Dat wil zeggen dat relevante informatie in een zo vroeg mogelijk stadium gedurende het gehele beleids- en besluitvormingsproces wordt verstrekt, waarbij de raad zoveel mogelijk in staat wordt gesteld actueel op de informatie in te spelen”.

De rol van het college bij de bestuurlijke procedures van openbare ruimte projecten is vastgelegd in de onderstaande beleidsstukken.

- B&W nota Procedureafspraken vaststelling participatie- en inspraak plan (PIP) en het vrijgeven van voorlopige ontwerpen (VO's) voor inspraak
- Raadsstuk vernieuwing participatie & inspraak en wijkraden
- Raadsstuk Actualisatie financiële verordening Haarlem met de bijlage Handreiking actieve informatieplicht

Met de B&W nota is o.a. de verantwoordelijkheid voor het vrijgeven van een VO geregeld. De belangrijkste punten uit deze nota zijn de volgende:

- Het college draagt het vrijgeven voor inspraak van een voorlopig ontwerp (VO) van kleinere, niet omstreden plannen als bedoeld in de Inspiraakverordening van 21 juli 2011, op aan de portefeuillehouder.
- Het definitief ontwerp (DO) wordt voor alle projecten vastgesteld door het college. In artikel 7 van het raadsstuk Actualisatie financiële verordening (zie bijlage) zijn de uitzonderingen aangegeven op welke momenten een besluit ter bespreking of ter behandeling aan commissie en gemeenteraad wordt voorgelegd (lichte- en zware voorhangprocedure). Deze uitzonderingen hebben geen betrekking op het vaststellen van een VO en DO van openbare ruimte projecten.

Op basis van de huidige afspraken kader concludeer ik dat:

1. het vrijgeven voor inspraak van een VO voor een klein, niet omstreden project de bevoegdheid van de portefeuillehouder is;
2. het vrijgeven voor inspraak van een VO van de overige projecten een bevoegdheid van het college is;

3. het vastgestelde VO ter kennisname naar de raadscommissie wordt gestuurd.
4. het vaststellen van een DO voor alle projecten de bevoegdheid van het college is;
5. het vastgestelde DO van projecten ter kennisname naar de raadscommissie wordt gestuurd.

Voorstel aangepaste werkwijze

In de huidige opzet kunnen raadsleden in de participatiefase kennis nemen van het verloop van het proces door het bijwonen van o.a. participatiebijeenkomsten en contacten met de diverse belanghebbenden. Dit is meer informeel van aard terwijl het resultaat van de VO fase veelal al een onderbouwd en afgewogen product is. Bij een aantal projecten wil ik daarom met uw raad eerder in gesprek over de inhoud van de voorgenomen projecten.

Ik heb u op de hoogte gesteld van het traject dat wij samen met de ambtelijke organisatie lopen om het meerjaren gebiedsprogramma (MJGP) al bij de aanbidding van de kadernota onder uw aandacht te brengen om zodoende in een vroeg stadium met elkaar te kunnen delen waar de projecten en de voorgenomen investeringen in de stad gaan plaatsvinden. Dit komt tegemoet aan uw wens om in een vroeg stadium ook hier uw mening over te kunnen geven.

Het komt ook voor dat er binnen een project vele beleidsdoelen zijn die moeten worden gerealiseerd, niet zelden tegengestelde doelen. Denk hierbij als voorbeeld aan de dilemmakeuze; klinkers versus asfalt (beeld versus comfort). Dit soort gecompliceerde projecten hebben baat bij een politieke richting alvorens de participatie wordt opgestart om te voorkomen dat richtinggevend discussies pas gevoerd worden bij het vaststellen van het DO. Dit doet geen recht aan het doorlopen participatietraject en de kader stellende rol van de raad.

Mijn voorstel is dan ook om kort na de opstart van deze specifieke projecten een politieke richting te vragen. Dit kan met een startnota waarin is beschreven welke kaders en doelen op het project van toepassing zijn en welke beleidsstrijdigheden en maatschappelijke gevoeligheden er zijn.

De startnota is een product van de ambtelijke organisatie na een eerste consultatie van stakeholders voor het ophalen van de maatschappelijke gevoeligheden. Na bespreking van de startnota met uw raad is dit het document dat de basis is en de kaders bepaalt voor het verdere participatie- en inspraaktraject en de vorming van het voorlopig ontwerp. Op deze wijze heeft u vroegtijdig richting kunnen geven aan de inhoud en doelen van het project en zou het uiteindelijke DO ook aan deze randvoorwaarden moeten voldoen. Discussie over randvoorwaarden zijn dan in de DO fase niet meer van toepassing.

Met vriendelijke groet,

Drs. Cora-Yfke Sikkema

Bijlagen:

1. B&W nota Procedureafspraken vaststelling participatie- en inspraak plan (PIP) en het vrijgeven van voorlopige ontwerpen (VO's) voor inspraak. (nota dd. 04-09-2012 reg.nr. 2012/173721)
2. Raadsstuk vernieuwing participatie & inspraak en wijkraden (dd. 11-07-2011 reg.nr CS/SB 2011/151502)
3. Raadsstuk Actualisatie financiële verordening Haarlem met de bijlage Handreiking actieve informatieplicht (dd. 11-06-2015 reg.nr. CS/CC 2015/98823)